

7.SINIF İŞ OLUŞ VE DURUM FİİLLERİ ÇALIŞMA KÂĞIDI

1. İŞ (KILIŞ) FİİLLERİ:

Bu fiiller temel olarak yapılan bir işi karşılarlar. Bu fiilleri gerçekleştiren bir özne ve bu işten etkilenen bir nesne vardır ki bunu bulabilmek için fiile “Neyi, kimi?” sorularını sormak gerekir. Ayrıca kelimenin başına “ONU” getirerek de bu tür fiilleri bulabiliriz.

ÖRNEK:

atmak, çalmak, dinlemek, bilmek, görmek

2. DURUM FİİLLERİ:

Bu fiiller de öznenin kendi iradesiyle yapılan hareketi bildirmekle birlikte, kesinlikle nesne alamazlar. Yani yapılan işten etkilenen bir varlık yoktur. “Neyi, kimi?” sorularını sorarız; fakat durum fiilleri bu sorulara cevap veremezler ve bu tür fiiller “ONU” kelimesi getirilemez.

ÖRNEK:

dinlenmek, oturmak, uyumak, ölmek, kalkmak

3. OLUŞ FİİLLERİ:

Bu fiiller öznenin bilinçli bir şekilde ve kendi gücüyle yapmadığı, kendiliğinden gerçekleşen hareketleri ifade eder. Bir durumdan başka bir duruma değişmeyi ifade ederler ve bu değişim belli bir zaman içerisinde meydana gelir.

ÖRNEK:

büyümek, solmak, çürümek, yeşermek

ETKİNLİK 1:

- Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimeye “Onu” kelimesini getiriniz olursa “İŞ” olmazsa “DURUM” zaman içinde oluyorsa “OLUŞ” olarak altına yazınız.

- “Annem bu akşam evin salonunu sildi.”

.....

- “Bu gün kavga edince yüzüm morardı.”

.....

- “Evde babam şaka yapınca hepimiz güldük.”

.....

- “Pazardan aldığımız tüm meyveler çürüdü.”

.....

- “Okuldan çıkıp eve gidince hemen uyudum.”

.....

- “Aşağıdaki eşyaları yukarıya kaldırdık.”

.....

- “Bütün küs olduğum için hep sustum.”

.....

- “Öğretmen deftere bir şeyler yazdı.”

.....

ETKİNLİK 2:

- Aşağıda verilen kelimelerin hangi fiil olduğunu size verilen şıklardan yola çıkarak bulup işaretleyiniz.

1. "BAYATLAMAK"

(İŞ) (OLUŞ)

2. "DURMAK"

(DURUM) (İŞ)

3. "UZAMAK"

(OLUŞ) (DURUM)

4. "ALMAK"

(İŞ) (DURUM)

5. "TARA"

(OLUŞ) (İŞ)

6. "YAŞLANMAK"

(DURUM) (OLUŞ)

7. "AĞLAMAK"

(İŞ) (DURUM)

8. "KIRMAK"

(İŞ) (OLUŞ)

9. "PASLANMAK"

(OLUŞ) (DURUM)

ETKİNLİK 3:

- Aşağıdaki cümlelerin sonuna sizden istenilen duruma göre fiil getirip yazınız.

1. "Bu gün bahçede bir kitap"

(Cümlenin sonuna **iş** fiili olacak bir kelime yazınız.)

(BULMAK) (UZANMAK)

2. "Ağaçtan düşen yaprakların hepsi"

(Cümlenin sonuna **oluş** fiili olacak bir kelime yazınız.)

(SARARMAK) (TOPLAMAK)

3. "Odamda otururken elimi bir anda"

(Cümlenin sonuna **iş** fiili olacak bir kelime yazınız.)

(YÜZMEK) (KESMEK)

4. "Çocuklar sokakta bir oraya bir buraya"

(Cümlenin sonuna **durum** fiili olacak bir kelime yazınız.)

(KOŞMAK) (ANLAT)

5. "Bahçede arkadaşlarla birlikte bisiklet"

(Cümlenin sonuna **iş** fiili olacak bir kelime yazınız.)

(OTURMAK) (SÜRMEK)